



**Julkilausuma 18.5.2009**

## **EIKÖ MATKAILUELINKEINOA KANNATA ELVYTTÄÄ**

**Samalla kun hallitus taloudellisen taantuman torjunnassa kuumeisesti etsii keinoja yritystoiminnan elvyttämiseen ja on valmis käyttämään siihen satoja miljoonia euroja, se leikkaa olennaisesti MEKin operatiivisia budjettivaroja. Eikö matkailu olekaan tukikelpoista yrittämistä?**

**Suomessa on yli 10 000 matkailuyritystä, jotka tarjoavat toimeentuloa n. 120 000 henkilölle. näistä valtaosa on pieniä, muutaman hengen yrityksiä. Nämä yritykset eivät pysty itsenäiseen markkinointiin ulkomailla, joten niiden mahdollisuudet hakea kasvua ulkomailta on riippuvaista Matkailun edistämiskeskuksen laajoista ulkomaankampanjoista. Valtion kehysohjelman (2010-2013) mukaan MEKin määrärahoja tullaan leikkaamaan nykyisestä vajaasta 15 miljoonasta 9,4 miljoonaan euroon ensi vuonna. SMY vaatii, että MEKin määrärahat tulee säilyttää nykyisellä tasolla.**

Suomeen suuntautuva matkailu on viime vuosien aikana kehittynyt erityisen suotuisasti. Useana vuonna kasvuluvut Suomessa ovat olleet yli Euroopan keskitason, ajoittain jopa maanosan korkeimpia. Matkailun edistämiskeskuksen aktiivinen toiminta ulkomailla yhdessä suomalaisen ja paikallisen matkailuelinkeinon kanssa on ollut tehokasta ja elinkeinon panostus MEKin kampanjoihin kasvavaa. Tästä on ollut seurauksena Suomen matkailutulojen ja sen kautta alan työllisyyden suotuisa kasvu. Matkailu on tuonut työtä ja toimeentuloa erityisesti alueilla, joilla muu taloudellinen kehitys on ollut vaikeasti saavutettavissa.

Nyt kuitenkin valtiovalta on supistanut merkittävästi MEKin sekä henkilöstöresursseja että toimintamäärärahoja. MEKin henkilökuntaa on vähennetty noin sadasta alle kolmeen kymmeneen. Kaikki sen ulkomaantoimistot on lakkautettu ja tärkeimmissä nykyisissä asemamaissa maakohtaiset palvelut ostetaan Finprolta. Näin suuret henkilöstöleikkaukset ja ihmissuhteisiin perustuvien markkinointioperaatioiden muutokset heikentävät olennaisesti ja pitkäksi aikaa maamme matkailumarkkinointia ulkomailla.

Vielä huolestuttavampaa on valtion suunnittelema MEKin määrärahojen tuleva supistaminen. Kun MEKin budjetti tänä vuonna on vajaat 15 milj. euroa, se tulisi valtion kehysohjelman mukaan putoamaan 9,4 miljoonaan euroon vuosina 2010 – 2013. Henkilöstö ja muista hallintokuluista aikaansaatu säästö oli noin kolme miljoonaa. Valtion tarkoituksena on siis tämän ohella vähentää MEKin toimintamenoja 3,5 miljoonalla eurolla. MEK ostaa Finprolta tulevat ulko-

maanpalvelunsa, mikä käytännössä pienentää henkilöstömenojen todellisia säästöjä tuntuvasti. Tämä aikaisemmin hallintomenoihin kuulunut summa joudutaan nyt kattamaan jäljelle jäävästä määrärahasta. Lisäksi MEKin markkinoitipanoksesta puolet on käytettävä Suomi-kuvan edistämishankkeeseen.

Suomen matkailun markkinoinnillinen asema tärkeimmissä kohdemaissa on vakiintunut hyvälle tasolle. Suomen tärkeimmät kilpailijamaat lisäävät tai ainakin pitävät ennallaan omat panostuksensa. Suomi on siis valitsemassa vastakkaisen tien kuin esim. muut Pohjoismaat. Muiden Pohjoismaiden matkailunedistämisen valtiomäärärahat ovat vuosina 2005 – 2010 seuraavat:

Milj. euroa	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tanska	15,0	15,0	15,3	15,4	15,8	15,8
Suomi	16,2	16,3	16,1	16,1	14,8	9,4
Ruotsi	9,4	5,7	10,8	10,4	10,4	9,7
Norja	12,0	21,3	22,2	24,1	25,9	25,9

Taulukon luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia. Mm. Norjan budjettiin sisältyy myös kotimaanmatkailun edistäminen. Ruotsissa elinkeinon osuus kokonaispanoksesta on muita selvästi suurempi. Suomen korkea lähtötaso johtuu muista maita hankalammasta sijainnista muilla paitsi Venäjän markkinoilla. Norjassa budjettikehitys on kasvava, Tanskassa ja Ruotsissa vakaa, mutta Suomessa selkeästi aleneva.

Ilmeisestikin uskoen ulkomailta saapuvan matkailun jatkuvaan merkittävään kasvuun Suomessa on investoitu ja investoidaan matkailukeskuksiin kasvavalla vauhdilla. SMY pitää käsittämättömänä, että samaan aikaan valtiovalta suunnittelee matkailun edistämiseen suunnattujen määrärahojen olennaista supistamista.

Tämä vaarantaa sekä olemassa olevien että suunniteltujen alan investointien kannattavuuden ja työllisyyden paitsi Suomeen suuntautuvan matkailun myös vuorovaikutteisuuden vuoksi kotimaanmatkailun kehittymisen. Erityisen ankarana tämä tulee tuntumaan Pohjois- ja Itä-Suomessa, joissa matkailu on ollut keskeinen kasvuala. Tämä on vastoin kaikkia hallituksen alueellistamispyrkimyksiä.

Suomen matkailuelinkeinon panostus MEKin toimenpiteisiin on aikaisempina vuosina ollut nykyistä selvästi suurempi. Useissa merkittävässä kampanjoissa se oli 50 – 50. MEKin toiminnan painopisteen siirtäminen tuotemarkkinoinnista Suomi-kuvan suuntaan on selvästi pienentänyt ja pienentää elinkeinon panostusta entisestään. Kun nyt MEKin operatiivista budjettia ollaan selkeästi leikkaamassa ja kun siitä vähintään puolet on käytettävä Suomi-kuvan markkinointiin, pienenee Suomen matkailuelinkeinon halukkuus osallistua MEKin operatioihin entisestään. Euron pienennys MEKin budjetissa merkitse selvästi yli euron vähennyistä markkinoitipanostuksessa

Nykyisen taloudellisen tilanteen vallitessa valtio tukee elinkeinotoimintaa eritavoin merkittävästi. Miljardiluokan tukiohjelmassa matkailun edistämiseen ehdotettu muutaman miljoonan lisäys on valtiovallan kannalta ainoastaan tahdon

kysymys. Ulkomailta Suomeen saatu matkailutulo on muihin vientialoihin verrattuna siinäkin mielessä tehokasta, että matkailussa maksetut arvonlisäverot jäävät Suomeen.

Edellä olevaan viitaten SMY vaatii, että MEKin määrärahataso tulee säilyttää nykyisellä tasolla. Kysymys ei ole merkittävästä rahasummasta. Koko työvoima- ja elinkeinoministeriön budjettikehys on runsaat 2 mrd. euroa, joten kysymys on TEMin sisällä promilleluokan asiasta. Kun MEKillä ei ole viranomaistehtäviä, sen budjetista valtaosa koituu matkailuelinkeinon hyväksi. Näin MEKiä koskevat supistukset kohdistuvat suoraan matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiin niitä heikentävästi.

**Suomen Matkailijayhdistys SMY ry:n tarkoituksena on kehittää matkailumahdollisuuksia Suomessa sekä edistää kulttuuriin, luontoon, ulkoi- luun ja vaellukseen liittyvää matkailua ja siten maan ja sen eri osien ja niiden olosuhteiden monipuolista tuntemista sekä luoda jäsenilleen edellytykset monipuoliseen ja sisältörikkaaseen matkailuun ja vapaa- ajanviettoon.**

Suomen Matkailijayhdistys SMY ry – Turistföreningen i Finland TFF rf  
Imatran Matkailuyhdistys ry  
Itä-Hämeen Matkailuyhdistys ry  
Lapin Matkailuyhdistys ry  
Pohjois-Karjalan Matkailu ry  
Turun Seudun Matkailijat ry  
Uudenmaan Matkailuyhdistys ry  
Suomen Matkailun Seniorit

Lisätietoja:

Timo Havola  
SMY:n puheenjohtaja  
puh. 0400 870552  
[timo.havola@kolumbus.fi](mailto:timo.havola@kolumbus.fi)

Pekka Laukala  
SMY:n hallitus  
puh. 0400 618257  
[pekka.laukala@pp.inet.fi](mailto:pekka.laukala@pp.inet.fi)